Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 03 juni 2025

Portefeuille: Onderwijs

Agendapunt: B6

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met het verlenen van een incidentele subsidie aan BSO-plus organisaties en aanvullend de inkoop van BSO-plus

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van de noodzaak tot het in stand houden van BSO-plus aanbod, zoals opgenomen in de onderbouwing van dit besluit.

2. In te stemmen met:
a. het verlenen van een incidentele subsidie van maximaal €1.600.000,- aan BSO-plus organisatie Fier voor de periode van 1 juli 2025 tot en met 31 december 2026;
b. het verlenen van een incidentele subsidie van maximaal €1.660.000,- aan BSO-plus organisatie Vesper voor de periode van 1 juli 2025 tot en met 31 december 2026;
c. het inkopen van een BSO-plus aanbod bij Stichting Happy2Move, inclusief een aanbod voor cluster-3 schoolkinderen, voor maximaal €900.000,- voor de periode van 1 juli 2025 tot en met 31 december 2026.

Deze incidentele subsidies en inkoop zien op een overgangsperiode, waarin duidelijk moet worden of en op welke wijze zal worden voorzien in een structureel BSO-plus aanbod.

3. In te stemmen met een incidentele subsidie van €500.000,- voor de periode 1 juli 2025 tot en met 31 december 2026 aan het schoolbestuur Orion als penvoerder van St. Kolom, Levvel PI en Orion, voor het continueren van het naschoolse aanbod voor de leerlingen van het (voortgezet) speciaal onderwijs.

4. De directeur onderwijs te mandateren voor de uitvoering en verdere besluitvorming over de incidentele subsidies zoals bedoeld in beslispunt 2 onder a en b.

5. Kennis te nemen van het perspectief van het BSO-plus aanbod vanaf 2027.

Kernboodschap

De gemeentelijke Jeugdvisie is gericht op het versterken van het normale leven voor alle kinderen. Daarin past dat kinderopvang voor alle kinderen en ouders algemeen toegankelijk is, zonder jeugdhulpverwijzing. De BSO-plus, buitenschoolse opvang met extra ondersteuning, wordt momenteel gefinancierd met jeugdhulpmiddelen. Niet algemeen toegankelijk en kostbaar.
Dit collegebesluit brengt BSO-plus van de specialistische jeugdhulp bij dir. Jeugd naar het reguliere kinderopvangkader bij dir. Onderwijs. De stip op de horizon is dat de reguliere BSO inclusiever wordt, met daarnaast behoud van specialistisch BSO-plus aanbod waar dat nodig blijft. Amsterdam ondersteunt dit aanbod met subsidie en stopt daarmee dit aanbod als jeugdhulpvoorziening.

Bestuurlijke achtergrond

In 2022 heeft het College van Amsterdam het besluit genomen om de Enkelvoudige Specialistische Jeugdhulp (ESJH) per 2024 opnieuw in te kopen en de jeugdhulp ook af te bakenen. Vooruitlopend op de Hervormingsagenda Jeugd is opvang niet langer te vangen onder specialistische jeugdhulp. De gedachte hierachter is dat het aanbod, dat onder de noemer specialistische jeugdhulp is ontstaan,

een omvang en titel heeft die niet langer inhoudelijk logisch noch financieel houdbaar is. Inmiddels is de visie op jeugdhulp ook sterk veranderd. Waar mogelijk wordt de basis met voorliggende voorzieningen versterkt, in plaats van het individuele aanbod te vergroten.

Bestuurlijke prioriteit

Subsidie voor BSO-plus lost een ongelijkheid op. Mogelijkheden voor participatie en ontwikkeling van ouders en kinderen worden gestimuleerd en gezinnen ontlast. Er wordt geen jeugdzorgkader gebruikt voor een algemene voorziening die zich richt op *alle* ouders die vanwege werk of opleiding voor hun kinderen opvang nodig hebben. De BSO-plus wordt zo in de toekomst ook gemakkelijker te organiseren voor de reguliere kinderopvangorganisaties (het is op dit moment alleen nog een specialistisch aanbod).

Wettelijke grondslag

Artikel 160, eerste lid onder a. van de Gemeentewet: het college is bevoegd om het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren en beslissingen van de gemeenteraad uit te voeren. Artikel 4:23, derde lid, aanhef en onder d. subsidieverlening in Incidentele gevallen, mits de subsidie voor ten hoogste vier jaren wordt verstrekt.

Onderbouwing besluit

Ad 1. *Noodzaak BSO-plus aanbod*

Basisscholen hebben de verplichting om buitenschoolse opvang voor de kinderen te regelen als daar behoefte aan is, maar de scholen voor speciaal (basis) onderwijs hebben die wettelijke verplichting niet. Ouders/verzorgers en hun kinderen benutten hiervoor momenteel een specialistisch aanbod bij de drie vermelde BSO-plus organisaties, nu nog vanuit het Jeugdzorg kader. Een belangrijk aanbod, dat met het wijzigen van de financieringsstroom niet mag verdwijnen. Ze zijn de enige aanbieders in de stad momenteel voor BSO-plus.

Zoiets eigentijds als opvang na schooltijd is voor kinderen met een zorgvraag en hun ouders met verhoogde opvoedingszwaarte niet gemakkelijk beschikbaar of toegankelijk, terwijl dit in het kader van inclusie, participatie en acceptatie juist wenselijk is. De verwachting is dat het beschikbaar hebben van opvang na school, voor gezinnen met kinderen op het speciaal onderwijs, de inzet van meerdere vormen van jeugdhulp kan voorkomen.

De doelgroep bestaat momenteel uit ouders en kinderen van het speciaal (basis) onderwijs met behoefte aan buitenschoolse opvang met een extra ondersteuning (met en zonder kinderopvangtoeslag). Hiernaast worden ook specifiek kinderen van cluster 3 scholen opgevangen. De kinderen op de cluster 3 scholen zitten zowel op het speciaal onderwijs als op het speciaal voorgezet onderwijs. Door hun beperkingen en daarmee gemoeide ondersteuningsbehoefte kan er voor hen geen onderscheid in leeftijd of schoolvorm worden gemaakt. Daarnaast is het voor organisaties die deze (cluster 3) doelgroep begeleiden niet mogelijk om kinderopvangorganisatie te worden. Door de vereisten voor deze doelgroep kunnen zij niet voldoen aan de richtlijnen van de Wet kinderopvang. Voor al deze kinderen geldt: er is behoefte aan opvang en niet aan behandeling. Bij behandeling is de aanvullende jeugdhulp de aangewezen setting.

Een consequentie van de afbakening is dat buitenschoolse opvang (-plus) voor kinderen van het speciaal (basis)onderwijs niet langer vanuit het budget Enkelvoudige Specialistische Jeugdhulp (ESJH) wordt betaald of vanuit het Persoonsgebonden Budget (Pgb's).

Kinderopvang is naar het oordeel van het college geen specialistische jeugdhulp. Immers, de kinderopvangorganisaties kwalificeren niet als jeugdhulpaanbieders en kunnen daardoor geen

jeugdhulp verlenen. Maar misschien wel belangrijker: opvang behoort ook voor deze groep leerlingen en hun ouders een normale voorziening te zijn. Daarom worden de hiervoor door Jeugd verstrekte pgb's afgebouwd. Het gaat momenteel om circa 280 kinderen die van BSO-plus gebruik maken. De opvangvoorziening BSO-plus 'verhuist' naar Onderwijs (Team VVE & Kinderopvang). Aan de BSO-plus organisaties Fier en Vesper wordt een subsidie verleend voor de extra kosten die zij – in vergelijking tot reguliere BSO's - voor deze doelgroep moeten maken. Die kosten ontstaan met name door de kleinere BSO-groepen en de inzet van gespecialiseerde medewerkers. Ouders betalen een met reguliere BSO vergelijkbare inkoopprijs voor een opvangplek, waarvoor zij kinderopvangtoeslag kunnen aanvragen bij de belastingdienst. Voor Happy2move geldt voornoemde constructie niet, omdat deze organisatie niet voldoet aan de voorwaarden van de Wet Kinderopvang. Daarom zal dit aanbod tijdelijk nog worden ingekocht, gelijk aan de constructie onder Jeugd.

Toelichting huidige BSO-plus organisaties

Happy2Move is een kleine specialistische organisatie met een stabiel en gering aanbod. Ze werken met kleine groepen van maximaal 5 kinderen, met intensieve zorg en ondersteuning.

Ze hebben daarmee een andere positie dan Fier en Vesper en kunnen niet onder de Jeugdwet en niet onder de Wet Kinderopvang vallen, gezien de samenstelling van de kinderen en de aard van de achterliggende uitdagingen. Een deel van de kinderen is ook ouder dan 12, maar heeft een aanzienlijk jongere ontwikkelingsleeftijd. *Ze vullen een hiaat in het aanbod, zeer belangrijk voor de ouders en kinderen die precies dit nodig hebben*. Kinderopvangtoeslag is voor deze ouders niet mogelijk, de behoefte is er echter wel. Een *verlenging van de inkoop* is de aangewezen route om deze plekken te kunnen behouden. Het zal binnen het opvangkader een uitzonderingspositie behouden.

Vesper en Fier bewegen wel in de kinderopvangmarkt – het is geregistreerde kinderopvang - en combineren de prijs die ouders betalen met pgb's als inkomstenbron. Ook hier wordt extra zorg en ondersteuning geboden, maar minder intensief en in iets grotere groepen. Het subsidiëren van de 'plus' bij deze twee organisaties, vanuit Onderwijs, zal in de toekomst gaan concurreren met een inclusiever aanbod. Namelijk: reguliere BSO's die ook een (inclusiever) plus aanbod kunnen en willen realiseren, met een aanvullende subsidie. De verwachting is dat daarna voor Vesper en Fier een specialistischer deel van het aanbod resteert, voor die ouders die specifiek dat speciale aanbod nodig hebben. Deze mix in het aanbod is aantrekkelijk en kan uiteindelijk alleen ontstaan, als vanaf 2027 het Rijk en/of de gemeente in een financiering van het Plus-aanbod - in welke vorm dan - ook zal voorzien. Belangrijk is te vermelden dat er altijd een groep ouders en kinderen zal zijn die behoefte houdt aan specialistische opvang en daar ook het meest baat bij heeft. *Inclusief en specialistisch bestaan naast elkaar.*

Juridische risico's

Met de overgang van de het budget BSO Plus-aanbod naar Onderwijs wordt ook de financiering van de organisaties *Fier* en *Vesper* voor wat betreft het Plus-aanbod gewijzigd, omdat de pgb's hiervoor wegvallen. De gemeente financiert alleen de kosten die voor de extra inzet van het Plus-aanbod nodig zijn en die niet uit de ouderbijdrage kunnen worden bekostigd. Over de vorm waarin de financiering zal moeten plaatsvinden is gekeken naar de wijze waarop de financiering voor de voorschool is geregeld. Dit wordt gesubsidieerd op grond van de Subsidieregeling Voorschoolse educatie en ontwikkelaanbod 2019. Ook daar geldt dat kinderopvangorganisaties in aanmerking komen voor een subsidie voor de extra kosten voor de voorschoolse educatie en plus-aanbod, voor zover dat niet kan worden betaald uit de bijdrage die ouders regulier betalen. Momenteel zijn er geen andere kinderopvangorganisaties die voorzien in BSO Plus-aanbod.

Het college kiest er voor om in het kader van een *overgangsperiode* - waarin duidelijk moet worden of en op welke wijze BSO Plus in de toekomst gestalte gaat krijgen - het huidige aanbod van beide organisaties via een incidentele subsidie tot 31 december 2026 mogelijk te blijven maken.

Voor *Happy2Move* is sprake van een afwijkende situatie. In het geval van *Fier* en *Vesper* subsidieert de gemeente alleen de kosten die voor de extra inzet nodig zijn en die niet uit de ouderbijdrage kunnen worden betaald. Voor de doelgroep van *Happy2Move* geldt echter dat de volledige kosten voor de opvang door de gemeente worden betaald, omdat dit aanbod niet valt onder de vereisten voor kinderopvang zoals door de Wet kinderopvang (Wko) wordt bepaald en ouders niet in aanmerking komen voor een kinderopvangtoeslag. De aard van de dienstverlening en de volledige bekostiging van de dienstverlening door de gemeente leent zich meer voor een inkooprelatie, waarbij de prestaties afdwingbaar zijn (het betreft essentieel aanbod voor een specifieke doelgroep, waarvan de gemeente vindt dat dit beschikbaar moet zijn). Dit zal anders zijn als ook dit aanbod op enig moment onder de Wko zal vallen. Tijdens de overgangsperiode die loopt tot en met 31 december 2026 zal deze mogelijkheid worden onderzocht samen met de organisatie.

Happy2Move biedt naschoolse opvang aan een specifieke doelgroep, die niet terecht kan bij reguliere of andere bekende gespecialiseerde kinderopvangorganisaties. Happy2move biedt in Nederland een uniek aanbod aan, waarbij de preferred supplier Sociaal ruimte ziet om een onderhandse inkoopprocedure te voeren, waarbij de gemeente zich beroept op de uitzondering van de aanbestedingsplicht en hiervan vooraf na dit collegebesluit een aankondiging zal publiceren.

Consequenties besluit voor lopende (pgb)-beschikkingen jeugdhulp

Op dit moment maken circa 280 jeugdigen gebruik van het BSO-plus aanbod. Zij ontlenen hun aanspraak op de voorziening aan een jeugdhulpbesluit dat door de gemandateerde verwijzer van het college – het Ouder- en kindteam (OKT) – is afgegeven. De aanspraken kennen verschillende financieringsvormen: zorg in natura (zin) en persoonsgebonden budget. De zin-besluiten kennen in beginsel geen einddatum en geven een recht op inzet van specialistische jeugdhulp. Omdat het zin-aanbod (het aanbod van Happy2Move) met dit collegebesluit voorlopig zal worden gecontinueerd, zal deze groep gedurende de looptijd van het contract niet geraakt worden door dit collegebesluit. Deze besluiten worden derhalve niet ingetrokken, mede omdat het aanbod niet kwalificeert als sec kinderopvang zoals beschreven onder beslispunt 1.

Voor de pgb-besluiten (*Fier* en *Vesper*) geldt dat de stichting OKT recentelijk de lopende besluiten heeft verlengd met een geldigheidsduur van maximaal een jaar. Deze pgb's bestaan dan – als het college met dit besluit instemt – naast de subsidie. Deze samenloop is in beginsel niet problematisch, omdat de subsidie vanaf 1 juli kan worden verrekend. In de subsidiebeschikking kan worden bepaald dat de subsidie wordt vastgesteld op de werkelijk gemaakte extra kosten, waarbij een samenloop met een vergoeding die betaald wordt met een pgb voor de extra kosten voor het plus-aanbod niet mogelijk is. Het intrekken van lopende pgb-besluiten is daardoor niet noodzakelijk. Het niet intrekken van de besluiten betekent evenwel dat er een onderscheid zal blijven bestaan tussen nieuwe instroom (geen jeugdhulp) en jeugdigen die al gebruik maken van de opvang (wel jeugdhulp).

***A*d 2a t/m c.** *Subsidie aan Fier en Vesper en inkoop Happy2Move voor de periode 1 juli 2025 tot 31 december 2026*

BSO-plus wordt momenteel door 3 organisaties aangeboden die samen zo'n 280 kinderen opvangen en extra zorg en ondersteuning bieden: Happy2Move met ongeveer 70 kinderen (Cluster 3), Vesper met ongeveer 110 kinderen (Speciaal basisonderwijs) en Fier met ongeveer 100 kinderen (ook Speciaal basisonderwijs). Samen met deze organisaties is gekeken naar de pgb's en inkoop van de afgelopen jaren en is een inschatting gemaakt van de bekostiging voor dit jaar en volgend jaar. Genoemde bedragen zijn daar het resultaat van en zijn tenminste nodig om het Plus aanbod in stand te houden.

Een beweging naar inclusieve opvang

BSO-plus binnen van het kinderopvangkader geeft de mogelijkheid meer regie te voeren over de toekomst van het aanbod (i.t.t. hetzelfde aanbod onder Jeugdhulp). We zien naast de 3 gespecialiseerde organisaties ook een beweging waarbij reguliere kinderopvangorganisaties een niet gespecialiseerde en inclusieve vorm van BSO-plus willen aanbieden. Dat daar behoefte aan is, merken de organisaties in de dagelijkse praktijk al enige tijd. Deze behoefte wordt nu alleen nog niet ondersteund, terwijl dit in een aantal gevallen een passend en ook goedkoper alternatief kan zijn. Een structurele regeling kan daarin na deze overgangsfase uitkomst bieden. Enerzijds specialistisch (huidige aanbod) waar dat nodig is en anderzijds/daarnaast inclusief waar dat kan en dichtbij het reguliere kinderopvangaanbod. Deze overgangsfase wordt benut om daar verder onderzoek naar te doen en in 2026 al te starten met een aantal initiatieven.

Ad 3. *Naschools aanbod (Voortgezet) Speciaal Onderwijs*

Gedurende de BSO-plus transitie - van Jeugd naar Onderwijs - heeft ook het Speciaal Onderwijs in 2024 wensen kenbaar gemaakt en een verzoek ingediend voor financiële ondersteuning, om daarmee zelf *naschoolse activiteiten* te organiseren of in te kopen. Dat is niet nieuw voor deze scholen. Dit aanbod werd de afgelopen jaren al georganiseerd met hulp van landelijke middelen (m.n. NPO).

Het verzoek wordt gedaan aan de gemeente onder de noemer 'BSO-plus' maar het gaat feitelijk om de inkoop van naschoolse activiteiten. BSO-plus zoals in de transitie bedoeld, valt onder de Wet Kinderopvang en kent een toeslagsysteem voor ouders, met ook opvang op dagen dat scholen dicht zijn. Naschoolse activiteiten vervullen ook een behoefte, maar vallen niet onder wettelijke kinderopvangregels (verplichte registratie en met gemeentelijk toezicht en mogelijkheid tot toeslag). Het is dus geen vervangend aanbod voor de BSO-plus.

Activiteiten en opvang kunnen naast elkaar bestaan (de behoefte is er) maar kennen een andere basis en andere zekerheden voor ouders. Anders dan binnen het primair onderwijs, heeft het speciaal onderwijs niet de wettelijke verplichting een buitenschools opvangaanbod te doen. Gezien de extra/speciale behoefte van de doelgroep, is het des te belangrijker dat het (V)SO in Amsterdam wel dit initiatief neemt en haar naschools aanbod behoudt . De landelijke middelen die daarvoor werden gebruikt zijn (deels) niet meer beschikbaar maar een continuering van het aanbod is voor deze kinderen en hun ouders/verzorgers van groot belang.

Er is gekeken naar een bestaande regeling waaronder deze subsidieaanvraag zou kunnen vallen. Binnen de Vloa 2019 past het niet, omdat het naschoolse aanbod zich niet specifiek richt op het wegwerken van leerachterstanden en daarom niet valt te kwalificeren als verlengde schooldag. Bovendien betreft het een vrijblijvend aanbod Ook vallen deze activiteiten niet onder de subsidieregeling Sociale Basis 2025, omdat het naschoolse aanbod niet toegankelijk is voor leerlingen van andere scholen in de wijk waar de school gevestigd is. De naschoolse activiteiten die door de scholen voor het speciaal onderwijs georganiseerd worden kennen geen open karakter mede vanwege de specifieke ondersteuning die hun leerlingen hierbij nodig hebben. . Verder dient voor de uitvoering hiervan een beroep worden gedaan op ervaren trainers die specifieke kennis en expertise hebben. Het ontbreken van een wettelijke grondslag in de vorm van een subsidieregeling en beleid vormt dan ook de reden voor het college om te besluiten tot het verlenen van een incidentele subsidie voor de uitvoering van de naschoolse activiteiten (V)SO.

Ad 4. *Mandaat*

Omdat het Algemeen mandaat Amsterdam geen mandaat kent in het geval van het verstrekken van incidentele subsidies, moet het mandaat voor de directeur Onderwijs - voor de uitvoering en verdere

besluitvorming over de incidentele subsidies zoals bedoeld in beslispunt 2 onder a en b - met dit besluit apart geregeld worden.

Ad 5. *Perspectief 2027: van incidenteel naar structureel*

Deze beweging en dit voorstel is bedoeld om de BSO-plus te laten landen waar deze hoort, namelijk bij de kinderopvang en niet bij jeugdhulp. Vooralsnog gebeurt dit met incidentele middelen en bijbehorende incidentele subsidie en inkoop voor dit jaar en volgend jaar. De politieke opdracht was om het aanbod te behouden en toe te werken naar een inclusiever aanbod in een structurele regeling. Daarmee zitten we in een *overgangsfase*. Het betekent dat zowel een nieuw inclusief aanbod als een resterend deel specialistisch aanbod (Vesper en Fier) in een structurele regeling moeten landen.

We lossen daarmee iets op aan de Jeugd kant, wat betekent dat het aan Onderwijs kant ook werkelijk structureel moet kunnen worden. Daar is structureel geld voor nodig vanaf 2027. Zonder een structurele oplossing komt in 2027 het huidige aanbod ten einde en stagneert meteen het creëren van een inclusiever (en betaalbaarder) BSO-plus aanbod. Het betekent ook dat de vraag weer zal terugkaatsen naar Jeugd en de pgb's weer worden benut voor dit doel. Om grip te houden op de financiën is het dus van groot belang dat de gemeente na deze stap – het onderbrengen bij Onderwijs – ook de vervolgstap zet om het daar te borgen vanaf 2027. Belangrijk is daarbij ook dat bij het Rijk zal worden gelobbyd om meer geld beschikbaar te stellen voor deze vorm van opvang en de verdere emancipatie van deze leerlingen en hun ouders.

Duurzaamheid

Participatie

De 3 organisaties zijn dit jaar en vorig jaar in meerdere gesprekken betrokken bij de veranderingen. Ook voor juni staan weer gesprekken gepland, met name om ze mee te nemen in de nieuwe financieringswijze.

Financiële onderbouwing

LASTEN						
	Product	**I/S**	**Jaar T**	**Jaar T + 1**	**Jaar T + 2**	**Jaar T + 3**
BSO-plus	5.1	I	€2500000	€2500000	€0	€0
Totaal			**€2500000**	**€2500000**	**€0**	**€0**

I=Incidenteel
S=Structureel

Consequenties gedekt? Ja

Overige toelichting
Het beschikbare tijdelijke budget biedt ruimte voor deze overgangsperiode tot 2027. Voor een structurele aanpak is echter meer financiering vereist.

Het college heeft met het vaststellen van de begroting op 17 september 2024 5 miljoen euro begroot voor BSO-plus voor 2025 en 2026.

LASTEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
BSO Plus	5.1.1.1	I	€ 2.500.000,-	€ 2.500.000,-		
BSO Plus	5.1.1.1	I				
Totaal			€ 2.500.000,-	€ 2.500.000,-		

I=Incidenteel

S=Structureel

Conclusie
De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Communicatie

Binnen de gemeente

N.v.t.

Buiten de gemeente

Opnemen in te publiceren besluitenlijst.
Schriftelijke bevestiging van het besluit - en de consequenties daarvan - naar de drie BSO-plus organisaties.

Documenten

Registratienr.	**Naam**
AD2025-031757	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2025-031840	Advies (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten